

‘Hoed mijn schapen’

Overweging 4 mei 2025, Theo Brock (Handelingen 5,27b-32.40b-41; Johannes 21,1-19)

Vandaag op 4 mei herdenken we in Nederland de doden die gevallen zijn tijdens de tweede wereldoorlog. Bij onze kerk hangt de vlag halfstok om uiting te geven aan ons respect voor hen die door zinloos oorlogsgeweld, of in de strijd voor onze vrijheid, gestorven zijn. We zijn later vandaag 2 minuten stil om de ellende van die oorlogscrisis niet te vergeten.

Ook de Evangelielezing van vandaag herdenkt een crisis; een geloofscrisis die de leerlingen van Jezus ervaren vanwege de terechtstelling en het gemis van hun grote voorbeeld. Wel is, tot hun verbazing en vreugde, Jezus na zijn kruisdood enkele keren verschenen. Maar toch, die vreugde verflauwt omdat ze niet goed weten hoe hiermee om te gaan. Ze blijven zich verweesd voelen. Simon Petrus, de doener en initiatiefnemer onder de apostelen, stelt voor om het oude vak van visser maar weer op te pakken. Daar hebben ze per slot van rekening jarenlange ervaring mee. Dat geeft op zijn minst enig houvast, ook al tekent die stap hun gevoel van onmacht en moedeloosheid. Bij de vissende leerlingen op het meer van Tiberias verdwijnt die moedeloosheid aanvankelijk niet. De leerlingen zijn de hele nacht met hun netten in de weer, maar vangen niets. Ze vangen bot om in visserijtermen te spreken.

Misschien herkennen we dat gevoel van onmacht ook in ons eigen leven als we na een onbezorgde en gelukkige periode geconfronteerd worden met tegenslag zoals een ernstige ziekte, een ontslag, een relatiebreuk of de dood van een geliefde. Dan kan het moeilijk zijn om je leven weer op de rails te krijgen. Dan lijkt het leven een donkere nacht.

In het Evangelieverhaal is het ook nacht voor de moedeloze leerlingen op het meer van Tiberias. Hun lege visnet staat voor een leven zonder inspiratie. Hun arbeid is vruchteloos omdat het heilig vuur in hun binnenste is gedoofd. Het heilig vuur dat ze wel hadden toen Jezus nog levend in hun midden was. Maar dan komt het Evangelieverhaal met een ander perspectief. De zon komt op en in het ochtendlicht maakt iemand met een vreemd bekend gezicht zijn opwachting op het strand. De vreemdeling vraagt aan de leerlingen “*Vrienden hebben jullie soms wat vis*” en na een negatief antwoord beveelt de vreemdeling aan het net rechts uit te werpen, met als gevolg veel vis. Heel symbolisch, door het net over een andere boeg te gooien, ontstaat nieuw perspectief, nieuw heilig vuur dat je gaande houdt. De oproep van Jezus “*Gooi het over een andere boeg, ga niet bij de pakken neerzitten*” kan ook ons helpen als het leven anders verloopt dan we hadden gedacht. Jezus zegt ook ons: wakker het heilig vuur in je binnenste aan om angst en pijn te overwinnen en blij hopen op, en werken aan, een toekomst met perspectief.

Die genade van een nieuwe toekomst ervaren de leerlingen als ze hun net succesvol over een andere boeg gooien. De apostel Johannes, die Jezus trouw bleef tot onder het kruis, herkent als eerste Jezus in de vreemdeling op het strand. Het is echter niet deze trouwe, gevoelige, visionaire Evangelist die in actie komt. Het is de doener Simon Petrus die in het water springt als ook hij Jezus herkent. Opvallend is dat Petrus eerst zijn bovenkleed aantrekt voordat hij naar Jezus zwemt. De symboliek hiervan kan zijn dat Petrus zich naakt van schaamte voelt, met name vanwege zijn drievoudige verloochening van Jezus toen zijn leermeester terecht stond. Niet voor niets vraagt Jezus tot driemaal toe aan Petrus: ‘*Heb je me lief?*’

Jezus onderwerpt Petrus aan een soort biecht die uiteindelijk leidt tot verzoening en herboren worden. Door dit sacrament van boete en verzoening wordt de verloochening omgebogen in liefde. Jezus maakt duidelijk dat de liefde die Hij van Petrus vraagt een dragende kracht is waaruit Petrus kan putten en die hij door moet geven. Met die liefde kun je schapen hoeden; met die overstijgende liefde kun je je broeders hoeder zijn, maakt Jezus duidelijk. Petrus krijgt hiermee een nieuwe kans en een grote verantwoordelijkheid als eerste paus van Rome. Hij zal uiteindelijk

als martelaar sterven; het omgorden waar aan het eind van het Evangelieverhaal naar verwezen wordt.

Indirect vraagt Jezus natuurlijk ook aan ons “*Heb je me lief*” en herken je Mij als inspiratiebron van overstijgende liefde? Een ‘ja’ impliceert de bereidheid om anderen nieuwe kansen te geven, om naar vermogen verantwoordelijk te zijn voor het welzijn van medemensen en de heelheid van de schepping, en, indien nodig en mogelijk, hiervoor persoonlijke offers te willen brengen.

Terug naar de apostelen Petrus en Johannes. Aan Petrus, de doener en initiatiefnemer onder de apostelen, wordt het bestuurlijk gezag van de kerk toegekend. De visionaire apostel Johannes wordt echter door de Oosterse christenen beschouwd als geestelijk gezagdrager. Vanaf het prille begin heeft het christendom meerdere stromingen gekend. Het verhaal van vandaag is als hoofdstuk later toegevoegd aan het Evangelie met de bedoeling duidelijk te maken dat eenheid en verscheidenheid naast elkaar kunnen bestaan in het christendom en dat het spreekwoordelijke net niet scheurt als de christelijke stromingen gedragen worden door het fundament van de liefde. Kortom, een oecumenisch uitgangspunt bij uitstek.

De boodschap van de Evangelielezing past wonderwel bij dit moment waarop een conclaaf van kardinalen bijeengeroepen wordt om een nieuwe paus te kiezen. Petrus heeft meer dan 260 opvolgers gehad. Onder hen zijn er velen die de Blijde Boodschap trouw zijn gebleven, maar helaas ook pausen die zich meer bekommerd hebben om macht en eigenbelang en pausen die het inzicht van eenheid door verscheidenheid uit het oog zijn verloren. Op de kardinalen die binnenkort in Rome in conclaaf gaan, rust de grote verantwoordelijkheid om een geschikte nieuwe paus te kiezen. Laten we hopen en bidden dat de keuze valt op een dienende kerkleider met moreel gezag, die oog heeft voor de noden en geloofsvragen van deze tijd, en die de verscheidenheid van ‘Gods volk onderweg’ weet te waarderen en inspireren.

Aan die verscheidenheid van ‘Gods volk onderweg’ wordt ook gerefereerd in de Evangelielezing van vandaag, als de leerlingen 153 vissen ophalen zonder dat het net scheurt. 153 vissen; in deze kerk halen we dat aantal alleen op bijzondere feestdagen. Het gaat bij dit getal natuurlijk niet om de kwantiteit van die verscheidenheid maar om de kwaliteit. Welke kwaliteit hebben wij als individu en als lokale geloofsgemeenschap en hoe verhouden we ons met de kwaliteiten van anderen binnen onze geloofsgemeenschap en onze parochie? Die vraag is en blijft voor ons belangrijk, zeker nu een fusie van de Stefanus parochie en de Heilige Drie-eenheid parochie gaande is, en een nieuwe pastoor, Sacha Strijaert, benoemd is. Laten we hopen en bidden dat deze ontwikkelingen ook voor ons nieuw leven en toekomst mag brengen.

Ik wens ons allen toe dat het heilig vuur, zoals in de eerste lezing beschreven voor de jonge kerk, ons mag begeleiden bij het vorm geven van die toekomst.